

Berno to malowniczo położone u podnóża Alp Berneńskich miasto, stolica kantonu Berno i stolica Szwajcarii, gdzie mają swoje siedziby władze federalne Szwajcarii. Jest ono również siedzibą Archiwum Federalnego (Schweizerisches Bundesarchiv). Jak w każdym kantonie znajduje się tam również archiwum kantonalne (Staatsarchiv des Kantons Bern). Zasoby tego archiwum poza dokumentacją organów władz kantonalnych obejmują również archiwa przedsiębiorstw, archiwa prywatne, rodowe, liczne zbiory oraz obszerną bibliotekę specjalistyczną. Łącznie zasób archiwum kantonowego to 24 km akt, 38 tys. dokumentów (dyplomów, pergaminów), 25 tys. planów i map oraz 1,2 mln fotografii.

Wśród zbiorów fotograficznych, archiwum może pochwalić się zbiorem – ok. 600 tys.-dokumentacji zaliczonej do kategorii fotografii prasowej, obrazującej historię kantonu w latach 1920-2000. Składają się na niego fotografie fotoreportera Carla Josta, Waltera Nydeggera, Hansa Schlegela oraz archiwum fotograficzne „Berner Zeitung”. Archiwum kantonu Berno opracowało i zdigitalizowało te bogate zbiory i obecnie udostępnia je online, w postaci inwentarzy publikowanych www.be.ch/inventar wraz z dużą częścią tych zbiorów w postaci skanów. Ograniczenia w publikacji całości zbioru wynikają głównie z praw autorskich i majątkowych. Wszystkie jednak te zdjęcia dostępne są dla użytkowników na miejscu w pracowni naukowej.

Fotografia staje się coraz ważniejsza jako źródło poznania historii XIX i XX wieku. Dlatego w Archiwum Kantonu Berno zwraca się szczególną uwagę na zachowanie dokumentów audiowizualnych dla potomności, chociaż ich zachowanie jest znacznie bardziej wymagające i kosztowne niż tradycyjna dokumentacja aktowa. W ostatnich latach, archiwum kantonalne przejęło i opracowało dużą liczbę nowych zbiorów fotograficznych. Wśród opublikowanych online inwentarzy dokumentacji fotograficznej prasowej, znajdziemy m.in: Archiwum fotograficzne (Pressebildarchiv) „Berner Zeitung”, trzeciego co do nakładu dziennika w Szwajcarii.

Archiwum fotografii analogowych zawiera około pół miliona zdjęć z okresu ok. 1950-2000. Aż do 1970 roku, „Berner Zeitung” nie posiadało własnego archiwum fotograficznego, bazując na materiałach zewnętrznych kupowanych od fotografów takich jak Walter Nydegger lub agencji na przykład, Edipresse, Actualité Suisse Lozanna ASL. Od 1970 roku aż do cyfrowej rewolucji w 1998 roku, „Berner Zeitung” prowadziło własne archiwum fotograficzne oraz posiadało własnych fotoreporterów (m.in. Andreas Blatter, Eduard Rieben Urs Baumann). Archiwum kantonalne przejęło archiwum fotograficzne pisma w sierpniu 2013 r. Wcześniej przeprowadzono obszerną analizę zakresu, treści i warunków, aby sformułować szczegółowy i systematyczny projekt przechowywania i opracowania tych zbiorów. Działania te wspierane były przez podmioty zewnętrzne- fundusze Fundacji Urszuli Wirz, Fundacji Ernsta Göhnera oraz Fundacji Rozwoju

Wpisany przez Jolanta Leśniewska

czwartek, 01 lutego 2018 18:43 - Poprawiony czwartek, 01 lutego 2018 19:09

Mediów i Biznesu FERS. Metadane archiwum prasowego można obecnie przeszukiwać online. Są tam również polskie akcenty jak chociażby materiały fotograficzne dotyczące zajęcia polskiej ambasady w Bernie w 1982 roku przez 4 mężczyzn z Powstańczej Armii Krajowej -PBA BZ D 1710 [Polnische Botschaft, Besetzung, 1982.09.06-1984.06.15](#)

Spuścizna fotograficzna Carla Josta (1899-1967)

Berneński fotograf Carl Jost był od około 1930 do 1967 na wszystkich ważnych wydarzeniach politycznych w Bernie i okolicach z aparatem fotograficznym. Inne motywy uwiecznione przez niego w fotografii to wydarzenia kulturalne i sportowe, innowacje techniczne, znane osobistości, krajobrazy i liczne portrety. Jego spuścizna była jako jedna z pierwszych objęta projektem ochrony i archiwizacji. Trafiła do archiwum w 2001 roku. Ze względu na wieloletnie przechowywanie dokumentacji fotograficznej w wyjątkowo niesprzyjających warunkach klimatycznych, materiały były w bardzo złym stanie. Wiele negatywów nie mogło być przechowywanych w oryginale i musiały zostać skopiowane lub zdigitalizowane na nowe nośniki. Fotografie zostały całkowicie zdigitalizowane, z wyjątkiem części zdjęć paszportowych.

Spuścizna fotograficzna Waltera Nydeggera (1912-1986)

Walter Nydegger był pierwszym fotografem prasowym w Bernie uwieczniającym życie berneńczyków- wiece, wizyty różnych osobistości, wizyty państwowe, wydarzenia kulturalne i zjawiska społeczne. Od około 1940 r. Walter Nydegger uważany jest za berneńskiego pioniera fotografii prasowej. W 1986 roku przekazał swoją spuściznę archiwum kantonalnemu. Ponadto ponad 22 tys. jego zdjęć jest bezpośrednio dostępnych online.

Spuścizna Martina Hessego (1911-1968)

Syn pisarza Hermanna Hesse pracował w latach 1930-1968 jako fotograf w Bernie dla Cantonal Preservation of Monuments. Martin Hesse robił głównie zdjęcia krajobrazowe oraz portrety. Chciałoby się powiedzieć miłego oglądania i podróżowania w czasie. Nic przecież nie przemawia lepiej do naszej wyobraźni jak obraz.

Jolanta Leśniewska

AP Płock/ O Kutno

Na podstawie:

[80 Jahre Berner Pressefotografie im Staatsarchiv des Kantons Bern](#) : Tausende Fotos zeigen den Kanton Bern im 20. Jahrhundert